

Policy

Uppdaterad 2021-11-30

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Budget 2022

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Fastställt datum: 2021-11-30

Dokumentet gäller till och med: Tills vidare

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig: Ekonomikontoret

Diarienummer: KS/2021:349

Vision och budget med strategisk plan Vision: "Forshaga kommun 2040 – varmt välkommen!"

Här känner sig alla välkomna, trygga och inkluderade. Genom att vara öppna och visa tillit till varandra gör vi alla delaktiga. Våra olikheter är vår styrka. Vi ser möjligheter och utvecklas tillsammans. Gemensamt bygger vi ett hållbart och tryggt samhälle där ingen lämnas utanför. Kommunfullmäktiges budget med strategisk plan är kommunens viktigaste övergripande styrdokument. I budgeten återfinns också vår vision, det önskvärda framtida tillståndet för kommunen och kvalitets- och styrmodellen som övergripande beskriver hur den kommunala verksamheten ska styras, följas upp och utvärderas. Strategisk plan innehåller kommunens övergripande mål och värdegrund.

Plan anger inriktning och konkreta mål i en fråga av större vikt. Den är vägledande för beslut och styrning. Planen tar inte ställning till utförande eller metod. Har en begränsad giltighetstid och ska följas upp. Exempel på plan kan vara Bostadsförsörjningsplan. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Policy är ett kortfattat dokument på en övergripande nivå om specifika, strategiskt viktiga områden. Den är vägledande för beslut och styrning. Policy tar inte ställning till utförande eller metod. En policy är vanligtvis långvarig, och gäller tills vidare. En policy bör konkretiseras i andra styrdokument, oftast i riktlinjer. Exempel på policy kan vara Upphandlingspolicy och Kommunikationspolicy. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Handlingsplan är en sammanställning av aktiviteter som tillsammans ska leda till att uppnå mål. Den visar konkret vad som ska göras inom ett visst område, vem/vilka som ansvarar för uppgiften, ekonomiska konsekvenser samt när det ska vara klart alternativt när det ska följas upp. Omsätter ofta inriktningen i planen till konkreta åtgärder. Exempel på handlingsplan kan vara Handlingsplan för nybyggnation av flerfamiljshus på Åsmyren. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Riktlinjer är den mest konkreta formen av styrdokument. Ett dokument som innehåller en anvisning eller rekommendation för hur exempelvis en policy ska uppnås. Riktlinjer avser främst frågor rörande ren verkställighet. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för vårt handlingsutrymme i en viss fråga. Gäller tillsvidare vilket innebär att gamla riktlinjer måste upphävas när de blir inaktuella. Exempel på riktlinjer kan vara Riktlinjer för användande av sociala medier. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Innehåll

Syfte och mål	3
Överordnade syften.....	3
Finansiellt perspektiv - övergripande ekonomiska mål	3
Mått:.....	3
Ekonomisk planering och uppföljning	4
Budgetmodell och grundläggande principer.....	4
Uppföljning och rapportering.....	4
Roll- och ansvarsfördelning	5
Kommunfullmäktige	5
Kommunstyrelsen	5
Nämnder och styrelser.....	5
Kommunrevisionen.....	5

Syfte och mål

Överordnade syften

Forshaga kommun ska ha verksamhet och ekonomi i gott skick. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa detta krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala inte bara för den verksamhet de själva konsumerar utan även för den som tidigare generationer konsumerat.

En annan viktig hörnpelare för att uppnå en verksamhet och ekonomi i gott skick är att kommunen som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar alltid strävar efter att dessa används på effektivast möjligaste sätt.

Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA- och renhållningsverksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen i huvudsak genom kommunens bolagsordningar och ägardirektiv. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Finansiellt perspektiv - övergripande ekonomiska mål

Vi säkerställer en långsiktigt god ekonomi för att utveckla Forshaga kommun = God ekonomisk hushållning

Mått:

- Soliditet som överstiger medelvärdet av Sveriges kommuners soliditetsnivå. Målvärde 2022 = 47 % (Senast kända värde för kommuner).
- Resultat över 5-årsperiod ska uppgå till 2 %. Målvärde 2022 = 2 %.
- Skapa årlig buffert för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar (Resultat) Målvärde 2022 = 2 %.
- Ökad avtalstrohet (upphandlade avtal) Målvärde 2022 = 85 %.
- Kommunkoncernens soliditet ska överstiga kommunsveriges genomsnitt. Målvärde = 35 %.

Avstämningen av de ekonomiska målen ska göras av kommunfullmäktige i samband med hantering av budget, reviderad budget, delårsbokslut och årsredovisning.

I den strategiska planen anges också ett antal verksamhetsmått inom övriga målområden som är markerade som resultat/effektivitetsmått. Dessa kommer att vara med som en bedömning i perspektivet god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk planering och uppföljning

Budgetmodell och grundläggande principer

Forshaga kommuns budgetmodell bygger på treåriga rullande budgetar. Treårsbudgeten revideras varje år. Beslut om budget inkl. skattesats ska tas av kommunfullmäktige senast i oktober månad och vid valår november månad.

Åtgärder utifrån prognos om befarade underskott hanteras i första hand inom berörd nämnd. Förändrade förutsättningar som medför att en nämnd bedömer att man inte klarar av att hålla sig inom givna anslag ska så fort som möjligt redovisas till kommunstyrelsen. Över- och underskott förs inte regelmässigt med till nästkommande år utan behandlas som en del i beslut om årsredovisning.

Kommunfullmäktige fastställer senast i juni månad en reviderad budget, utifrån föregående års resultat samt uppdaterade prognoser över skatteintäkter och övriga finansiella poster. Det är mot den reviderade budgeten som uppföljning sker.

Driftbudget bygger i normalfallet på ramanslag per nämnd. I den mån anslag riktas till särskild verksamhet ska detta klart framgå av kommunfullmäktiges budgetbeslut.

Investeringsanslag kan antingen vara knutna till enskilda objekt eller på nämnd och förvaltning som ramanslag.

Uppföljning och rapportering

Samlad rapportering till kommunfullmäktige om kommunkoncernens verksamhetsmässiga och ekonomiska utfall sker löpande under året och i samband med delårsbokslut och årsredovisning.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan besluta om särskilda verksamhets- och ekonomiuppföljningar för en eller flera nämnder eller styrelser.

De helägda bolagens styrelser är på samma vis som kommunens nämnder skyldiga att rapportera avvikelser till ägaren kommunen. Styrningen av bolagen regleras närmare i kommunens bolagsordningar och ägardirektiv.

Roll- och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer kommunens mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Alla ändringar och eventuella avvikelser från målen eller riktlinjerna ska godkännas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för uppsikten över kommunkoncernens samlade verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen övervakar att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med budget, uppföljning och årsredovisning. Kommunstyrelsen fastställer inom ramarna för dessa riktlinjer hur arbetet ska bedrivas.

Nämnder och styrelser

Nämnderna ansvarar för att fullmäktiges beslut om mål och ekonomi för den egna verksamheten följs. Nämnderna ska kontinuerligt följa anslagsförbrukning samt utvecklingen av kvalitet och kvantitet i sin verksamhet. Befaras större avvikelser ska detta rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnderna ska vidta de åtgärder som krävs för att hålla sig inom beviljade anslag.

Kommunrevisionen

Revisorerna är fullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge fullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Särskilt viktig är naturligtvis denna roll innan beslut kring långsiktig verksamhetsmässig och ekonomisk planering och rapportering tas. Det är därför viktigt att kommunstyrelsen tillsammans med kommunrevisorerna ständigt utvecklar arbetsformer och processer så att kommunrevisionen ges bästa möjliga förutsättningar att utföra sitt uppdrag.